



EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.5.2011
KOM(2011) 254 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Rapport om den preliminära utvärderingen av Daphne III-programmet 2007–2013

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING	3
2.	PROGRAMMETS GENOMFÖRANDE	4
2.1.	Översikt av Daphneprogrammet	4
2.2.	Genomförande av Daphneprogrammet	5
3.	DE VIKTIGASTE SLUTSATSERNA AV DEN PRELIMINÄRA UTVÄRDERINGEN	6
3.1.	Relevans	6
3.2.	Ändamålsenlighet	8
3.3.	Resurseffektivitet	9
3.4.	Hållbarhet	10
4.	REKOMMENDATIONER OCH SLUTSATSER	10
4.1.	Bättre fokus på prioriteringarna i EU:s politik	11
4.2.	Bättre spridning och hållbarhet för projektresultat	11
4.3.	Bättre balans i deltagandet i Daphneprogrammet	12
4.4.	Effektivare förvaltning av Daphneprogrammet	12
4.5.	Slutsatser	12

1. INLEDNING

Denna preliminära utvärderingsrapport av Daphne III-programmet syftar till att ge en inblick i de resultat som hittills uppnåtts och de kvalitativa och kvantitativa aspekterna av genomförandet. Skyldigheten att överlämna utvärderingsrapporten till Europaparlamentet och rådet föreskrivs i artikel 15 i den rättsliga grunden för Daphne III-programmet¹.

Utvärderingen av programmet har gjorts av kommissionen med stöd av en oberoende extern utvärderare². Den fokuserade på hittills uppnådda resultat och de kvalitativa och kvantitativa aspekterna av genomförandet av Daphne III³.

Kommissionen gjorde en ingående analys av styrkorna och svagheter i Daphne III-programmet vad beträffar

- 1) hur genomförandet kan förbättras under återstoden av det nuvarande programmet, och
- 2) hur utformningen av programmet kan förbättras med tanke på det efterföljande programmet.

Utvärderingen av programmet omfattade följande:

- 1) Relevansen för programmets målsättningar och strategi, t.ex. om målen är relevanta i förhållande till målgruppernas behov och problem, om prioriteringarna motsvarar den politiska utvecklingen och om programmet tillför ett EU-mervärde och säkerställer synergier med andra program.
- 2) Programmets ändamålsenlighet, dvs. i vilken grad programmet uppnår sina mål och leder till gränsöverskridande partnerskap, och vilka faktorer som påverkar framstegen.
- 3) Programmets effektivitet, dvs. i vilken grad kommissionen och de finansierade organisationerna har använt resurserna – ekonomiska, mänskliga, tekniska – på bästa sätt för att genomföra program och aktiviteter och uppnå resultat.

Rapporten innehåller de viktigaste resultaten av utvärderingen, slutsatser samt rekommendationer för den återstående perioden av Daphne III-programmets genomförande.

¹ Europaparlamentets och rådets beslut nr 779/2007/EG av den 20 juni 2007, EUT L 173, 3.7.2007, s. 19.

² Studien utarbetades av European Policy Evaluation Consortium.

³ Den studie som genomfördes av den oberoende utvärderaren bestod av skrivbordsundersökningar, intervjuer med de tjänstemän på kommissionen som ansvarar för Daphneprogrammet och andra relaterade program, en nätundersökning av stödmottagarna samt fallstudier av utvalda projekt.

2. PROGRAMMETS GENOMFÖRANDE

2.1. Översikt av Daphneprogrammet

Daphne III-programmet 2007-2013 ”för att förebygga och bekämpa våld mot barn, ungdomar och kvinnor och för att skydda våldsoffer och riskgrupper” inrättades av Europaparlamentet och rådet 2007. Det bygger vidare på och är en fortsättning av Daphneinitiativet och dess efterföljare Daphne I- och Daphne II-programmen.

Det första Daphneinitiativet inleddes redan 1997 som en del av EU:s reaktioner på de fall av människohandel och sexuell exploatering av barn som skakade Europa och upprörde både allmänheten och den politiska opinionen.

Då det visat sig finnas ett samband mellan våld mot kvinnor och våld mot barn och ungdomar var syftet med Daphneinitiativet att främja åtgärder för att bekämpa våld, inte bara mot barn utan mot ungdomar och kvinnor. Denna strategi återfinns även i de efterföljande Daphneprogrammen.

Daphne III:s allmänna mål är att bidra till att skydda barn, ungdomar och kvinnor mot alla former av våld och att uppnå en hög grad av hälsoskydd, välbefinnande och social sammanhållning.

Dessa allmänna mål bidrar till utvecklingen av EU-politiken, framför allt inom områden som folkhälsa, mänskliga rättigheter och jämställdhet, samt till åtgärder som är inriktade på att skydda barns rättigheter och bekämpa människohandel och sexuell exploatering.

Daphne III:s särskilda mål är att bidra till att förebygga och bekämpa alla former av våld i offentlig miljö eller i hemmet mot barn, ungdomar och kvinnor, även sexuell exploatering och människohandel, genom förebyggande åtgärder och genom att ge stöd till och skydd för våldsoffer och riskgrupper.

Genom att tillhandahålla nödvändig finansiering stöder Daphne III följande typer av åtgärder:

- 1) Särskilda gränsöverskridande projekt av EU-intresse där minst två medlemsstater deltar (bidrag till insatser).
- 2) Stöd till verksamheten inom icke-statliga organisationer eller andra organisationer, vars målsättningar är av allmänt europeiskt intresse (bidrag till administrationskostnader).
- 3) Särskilda insatser som genomförs av kommissionen, till exempel undersökningar och forskning, opinionsundersökningar, seminarier, konferenser och expertmöten (kommissionsinitiativ).

Den verksamhet som finansieras genom Daphne III omfattar bl.a. stöd och uppmuntran till icke-statliga organisationer som är verksamma på detta område, utveckling och genomförande av medvetandehöjande åtgärder som är riktade mot särskilda målgrupper, spridning av resultaten från Daphne I- och Daphne II-programmen och identifiering och förstärkning av de insatser som bidrar till positiv behandling av personer som riskerar att utsättas för våld.

Programmet ger även stöd till att bygga upp och stödja sektorsövergripande nätverk, säkerställa att den evidensbaserade informationen och kunskapsbasen utvidgas, utforma och pröva medvetandehöjande material samt till att undersöka våldsrelaterade fenomen och våldets konsekvenser.

Daphne III är öppet för organisationer och institutioner från EU:s medlemsstater och de Eftastater som är parter i EES-avtalet (Island, Liechtenstein och Norge) och administreras centralt av Europeiska kommissionen, som fastställer de årliga prioriteringarna, förvaltar budgeten, bedömer förslag och beslutar om bidrag.

2.2. Genomförande av Daphneprogrammet

Den totala finansieringsramen för Daphne III-programmet uppgår till 116,85 miljoner euro för perioden 2007–2013 med en årlig budget på 14,2 miljoner euro år 2007, 14,7 miljoner euro år 2008, 17,8 miljoner euro år 2009 och 18,45 miljoner euro år 2010.

När det gäller fördelningen av budgeten anslås årligen i genomsnitt 80 % av medlen till bidrag till insatser, 14 % till bidrag till administrationskostnader och 5 % till kommissionsinitiativ.

Sedan 2007 har kommissionen offentliggjort tre ansökningsomgångar för bidrag till insatser och fyra ansökningsomgångar för bidrag till administrationskostnader, och ingått kontrakt för 14 kommissionsinitiativ genom offentliga upphandlingsförfaranden.

De ansökningsomgångar som kommissionen offentliggjort har genererat många förslag. När det gäller bidrag till insatser har kommissionen hittills mottagit och bedömt 697 förslag som lämnats in av partnerskap mellan organisationer från minst två medlemsstater. Efter bedömning av förslagen på grundval av formella kriterier och förslagens meriter har kommissionen finansierat 165 gränsöverskridande projekt.

När det gäller bidrag till administrationskostnader har kommissionen mottagit totalt 112 förslag (däribland förslagen i ett pågående urvalsförfarande) och har finansierat 29 av dessa efter en bedömning av förslagens kvalitet.

Kommissionen finansierar upp till 80 % av de totala kostnaderna och fastställer maximibeloppen för bidraget. När det gäller bidrag till insatser är det lägsta bidragsbeloppet 75 000 euro och det högsta 600 000 euro, medan den övre gränsen för bidrag till administrationskostnader är 300 000 euro.

Budgeten för Daphne III-programmet medger följaktligen i genomsnitt 41 bidrag till insatser och 10 bidrag till administrationskostnader per år med ett genomsnittligt bidragsbelopp på 362 000 euro respektive 175 000 euro (2009 års siffror).

Av de 194 projekt som hittills finansierats (bidrag till insatser och till administrationskostnader) har 55 projekt varit inriktade på bekämpande av våld mot kvinnor, 57 våld mot barn, 27 våld mot ungdomar och 55 projekt har gällt mer än en form av våld. Inom ramen för de finansierade projekten bedrivs en rad olika verksamheter som ofta har anknytning till mer än ett av programmets särskilda mål eller prioriteringar. De vanligaste konkreta resultaten av projekten är framställning av informationsmaterial, t.ex. flygblad, broschyrer, handledningar och webbsidor, spridning av bästa praxis, utbildning samt konferenser eller seminarier. Andra exempel är

vetenskapliga publikationer, andra forskningsprodukter och anordnande av offentliga debatter.

3. DE VIKTIGASTE SLUTSATSERNA AV DEN PRELIMINÄRA UTVÄRDERINGEN

3.1. Relevans

I utvärderingen konstateras att Daphne III-programmet överlag är mycket relevant för de problem som det är avsett att åtgärda. Våldet är fortfarande utbrett och intresset för programmet är stort. Dessutom är programmets mål – att förebygga och bekämpa alla former av våld mot kvinnor, barn och ungdomar och att utarbeta samordnade åtgärder på EU-nivå – fortfarande relevanta mot bakgrund av målgruppernas behov.

De åtgärder som genomförs inom ramen för Daphne III ansluter till målen för programmet. Enligt en kartläggning av projekt som jämfördes med programmets mål finns en tydlig koppling mellan de verksamheter som har genomförts eller håller på att genomföras via projekten, och målen i den rättsliga grunden för programmet. Dessutom införlivas ofta projektresultaten i eller inverkar på politiken (på nationell nivå och EU-nivå). Programmet skulle dock kunna göra mer för att säkerställa att resultaten av de verksamheter som finansieras genom Daphne III utnyttjas på detta sätt.

När det gäller EU-mervärde innebär programmets gränsöverskridande karaktär att de olika organisationerna från medlemsstaterna samarbetar för att minska våld och drar nytta av utbytet av kunskap och bästa praxis. Dessutom ger programmet organisationer från olika medlemsstater möjlighet att samarbeta för att förebygga sådana typer av våld som är specifikt gränsöverskridande.

På det strategiska planet är behovet att motarbeta våld mot kvinnor, barn och ungdomar fortfarande högst relevant. Problemet med våld kvarstår och dessa frågor är lika relevanta idag som de var 1997, när Daphneinitiativet antogs. Den stora efterfrågan på finansiering via Daphne är ytterligare en bekräftelse på att målen fortfarande är relevanta. I genomsnitt kan varje år bara 17,5 % av ansökningarna om bidrag till insatser och 36 % av ansökningarna inom ramen för bidrag till administrationskostnader beviljas bidrag.

Daphne III-programmets tillämpningsområde har utvidgats sedan Daphneprogrammet inleddes och omfattar nu våld mot en bredare målgrupp och flera olika former av våld. Detta beror på att flera former av våld har kommit i dagen allteftersom programmet har finansierat fler projekt. Mycket specifika former av våld som omfattas av pågående eller nyligen avslutade projekt är t.ex. våld på dagis, våld i nära relationer, övergrepp mot äldre och våld i intima tonårsrelationer.

Själva våldsbegreppet definieras inte i den rättsliga grunden för Daphne – tvärtom föreskrivs det att Daphne III-programmet omfattar ”alla former av våld”⁴. I detta sammanhang, och mot bakgrund av att de målgrupper och de frågor som omfattas blivit allt vidare, har det framförts viss kritik mot att målen i programmet är för breda, och att

⁴ Artiklarna 2 och 3 i beslut 779/2007/EG om inrättandet av Daphneprogrammet.

det skulle vara bättre med ett mer fokuserat program. Dessutom finns det risk för att programmet kommer att omfatta färre projekt med inriktning på gränsöverskridande våld.

Genom att anta årliga tematiska prioriteringar ser kommissionen till att programmet fortsätter att vara relevant för de ursprungliga målen och samtidigt ge utrymme för nytänkande och flexibilitet. De tematiska prioriteringarna fungerar som specifika mål för varje årsbudget och projektförslagen väljs ut efter hur väl de överensstämmer med prioriteringarna.

År 2008 omfattade prioriteringarna exempelvis bredare frågor som våld i familjen och våld mot utsatta grupper, men också frågan hur väl den nationella lagstiftningen överensstämmer med konventionen om barnets rättigheter och problemet med skadliga traditionella sedvänjor. Detta gör att programmet kan inriktas på ett rad frågor samtidigt som det är flexibelt och öppet för nytänkande. Proportionellt sett är det dock fler verksamheter som faller in under de bredare målen. I detta avseende kan det finnas utrymme för att ytterligare begränsa eller i högre grad styra inriktningen för de program som finansieras.

Inom Daphneprogrammet finns det en stark koppling till politik både på programnivå och på projektnivå. För båda gäller att ett av målen är att påverka politiken. Programmet har visserligen som syfte att vägleda politiken (och samtidigt återspegla den) men det framgår av slutsatserna att kommissionen skulle kunna göra mer för att använda resultaten från de genomförda åtgärderna som underlag för politikutvecklingen. Likaså har, vart och ett för sig, många av de projekt som genomförs inom ramen för Daphne III som mål att påverka den nationella politiken eller EU-politiken. Detta framgår av utfrågningen av projektledare där är en stor majoritet uppgav att de skulle försöka, eller redan hade försökt, att påverka politiken. Exempelvis arbetar en Daphnefinansierad organisation för att införa ett system med ett gemensamt telefonnummer för att anmäla försvunna barn i hela Europa.

Mot bakgrund av att Daphne III behandlar frågor med anknytning till jämställdhet, mänskliga rättigheter, skydd av barn samt kvinnors, barns och ungdomars hälsa och välbefinnande har programmet ett tillämpningsområde som både kompletterar och överlappar andra program, både på EU-nivå och nationellt.

Samtidigt som vissa överlappningar kan förekomma när det gäller målgrupper, och till viss del när det gäller innehåll, är Daphne det enda program som specifikt tar upp våld mot kvinnor, barn och ungdomar.

Detta bekräftades i olika samråd med berörda aktörer. Det stora flertalet stödmottagare uppgav att det inte skulle gå att få ekonomiskt stöd för samma typ av verksamheter från andra EU-program eller från nationella eller internationella institutioner. De var också eniga om att utan bidrag från Daphne skulle de inte haft möjlighet att genomföra de planerade verksamheterna.

När det gäller EU-mervärdet skapades programmet som svar på två mycket specifika former av våld – pedofili i nätverk och människohandel – som båda är gränsöverskridande. Dessa två typer av våld utgör ännu idag fokus för de projekt som finansieras genom Daphne. Samarbete mellan olika länder är speciellt viktigt för att bekämpa dessa typer av våld.

Det finns också ett behov av utbyte av bästa praxis och en utredning av våldsfenomenet på EU-nivå. Men framför allt kan partnerskap mellan olika medlemsstater öka kunskapsbasen för de deltagande organisationerna och leda till att projektresultat får vidare spridning.

3.2. Ändamålsenlighet

Med Daphneprogrammets ändamålsenlighet menas hur väl programmet lyckas uppfylla sina mål. Det kan konstateras att Daphneprogrammet har fått betydande genomslag och lyckats att göra framsteg i riktning mot att uppfylla sina mål.

De verksamheter som finansieras via Daphne III bidrar till förebyggande av våld mot målgrupperna, till medlemsstaternas utbyte av bästa praxis och till politikutvecklingen på EU-nivå och nationellt. En rad administrativa och praktiska problem som inverkar på framstegen har dock identifierats.

Sedan programmet lanserades i form av Daphneinitiativet har dess kapacitet vuxit. Daphne I-programmets budget var på 20 miljoner euro för en finansieringsperiod på tre år, Daphne II hade en budget på 50 miljoner euro för ett fyraårsprogram, och Daphne III har en budget på över 116 miljoner euro. Denna utveckling avspeglas i det ökade antalet projekt som finansierats på senare år.

Daphne ger ofta bidrag till en och samma organisation vid mer än ett tillfälle, vilket gör att organisationerna kan komma igång på allvar och projekten utvecklas. Åtgärder som finansieras via Daphne har bidragit till politikutvecklingen och lett till konkreta resultat. Man skulle dock kunna göra mer för att sprida resultaten av Daphneprogrammet till en bredare publik.

Dessutom ifrågasätts effekterna av vissa projekt, eftersom de verkar sakna nytänkande både i sin strategi och i de föreslagna åtgärderna samt är mycket repetitiva. Många sökande verkar snarare inriktade på hur projektet presenteras än på om åtgärden skulle leda till några förändringar när det gäller våldsproblemet. Denna strategi förstärks ytterligare av kommissionens brist på tillförlitliga indikatorer för att mäta effekterna av ett projekt.

När det gäller praktiska problem verkade i vissa fall de lokala och nationella myndigheternas deltagande vara en svårighet. Exempelvis krävdes för att utveckla vissa projektverksamheter samarbete med de lokala eller nationella myndigheterna. När samarbetsnivån eller stödet från dessa myndigheter var låg var detta en faktor som direkt påverkade hur projekten utvecklades.

Positivt är att gränsöverskridande partnerskap inrättats och upprätthållits, vilket är ett av Daphneprogrammets viktigaste resultat och det inslag i programmet som har lyckats bäst med att skapa ett EU-mervärde. Av fakta framgår att varje projekt i genomsnitt omfattar 4–5 partner. Projekten omfattar sällan fler partner, eftersom partnerskap med många partner är svåra att administrera och dessutom innebär att för många ska dela på bidragen.

Det finns dock uppgifter som tyder på att man kan göra mer för att främja nya partnerskap och säkerställa en rimlig geografisk spridning av ledande organisationer, då

deltagandet av organisationer från vissa länder fortfarande är begränsat. Det gäller främst de medlemsstater som gick med i EU 2004 och 2007 eftersom det civila samhällets organisationer i dessa länder fortfarande saknar de strukturer och den expertkunskap som krävs för att konkurrera om medel inom ramen för Daphne. Organisationer från Italien, Förenade kungariket, Belgien och Tyskland är de som oftast är projektledare medan det råder en uppenbar brist på projekt från Rumänien, Tjeckien, Polen och de baltiska länderna.

3.3. Resurseffektivitet

Med resurseffektivitet avses hur väl kommissionen och de finansierade organisationerna har använt resurserna på bästa sätt för att genomföra program och aktiviteter och leverera resultat.

De ekonomiska resurser som för närvarande tillhandahålls via programmet för genomförande av åtgärder är väl avpassade på så sätt att de möjliggör finansiering av högkvalitativa projekt. Samtidigt innebär det relativa antalet projekt som väljs ut betydande konkurrens mellan projekten.

Det stora flertalet stödmottagare bekräftade under utfrågningar och intervjuer att de ekonomiska resurser som finns tillgängliga för de utvalda projekten gjorde att de kunde leverera resultat enligt planerna. Samtidigt föreslogs att projektens omfattning kanske borde övervägas. Mer konkret skulle finansiering av färre men storskaliga projekt kunna vara effektivare, ge mer valuta för pengarna och leda till resultat med betydande genomslag.

Kommissionen tillhandahåller medel i form av bidrag till insatser (finansiering av särskilda gränsöverskridande projekt) och bidrag till administrationskostnader (stöd till de löpande kostnaderna för organisationer som är verksamma på detta område). Den andel av budgeten som är tillgänglig för bidrag till administrationskostnader är dock tämligen låg, liksom det antal organisationer som skulle kunna komma ifråga för denna typ av finansiering (verksamma på EU-nivå). Av denna anledning föreslogs att alla medel borde koncentreras till enbart bidrag till insatser, vilket skulle minska den administrativa bördan som ett separat urvalsförfarande leder till. Kommissionsinitiativ skulle också kunna användas i större utsträckning för att stödja förvaltningen av programmet och spridningen av resultat.

Betydande ändringar har gjorts för att underlätta ansökningsförfarandet för Daphne. För det första har kommissionen infört ett elektroniskt system för projektlämning via Priamos, ett online-verktyg. För det andra inrättade man "online chat" där sökande kunde ställa frågor till kommissionen i ett öppet forum som alla sökande kunde se. För det tredje ändrades ansökningsblanketterna så att bedömningen fokuserades på projektens slutresultat och verkningar. Överlag visar feedbacken från stödmottagarna att ansökningsförfarandet fungerar väl, även om ytterligare arbete borde läggas ner på att minska administrationen.

Insamlade uppgifter tyder dock på att perioden mellan projektlämningen och kontaktstilldelningen är för lång och har en negativ effekt. Detta gäller särskilt bidrag till administrationskostnader där bidraget inte utbetalades förrän ett par månader in på det

budgetår som bidraget avsåg, vilket ledde till stora svårigheter för genomförandet av verksamheterna.

3.4. Hållbarhet

Med hållbarhet avses i vilken grad partnerskapen, åtgärderna och resultaten av dessa kommer att fortsätta när EU-finansieringen har upphört och i vilken grad de kommer att ha bestående effekter för målgrupperna.

Det framgick tydligt att flera projekt är starkt beroende av EU-finansiering för att genomföra verksamheter och för att åstadkomma effekter ”på fältet”. En betydande andel av stödmottagarna inom Daphne III hade tidigare fått EU-medel och många genomförde verksamheter inom Daphne som var en fortsättning på de verksamheter som genomförts inom ramen för tidigare finansiering. Detta kan visserligen ses som en svaghet i programmet, men det måste framhållas att Daphneprogrammet ofta anses ha ett ”unikt” tillämpningsområde, och även om det kan finnas andra tillgängliga resurser är dessa kanske inte lika lämpliga som Daphne.

Dessutom är inrättandet av stabila partnerskap en viktig del av Daphne III. I likhet med andra EU-program beviljas bidrag till insatser till organisationer som särskilt har inrättat gränsöverskridande partnerskap för att genomföra de föreslagna åtgärderna. Daphne III-programmet leder ofta till framgångsrika partnerskap. Enligt feedbacken från stödmottagarna kommer det stora flertalet partnerskap sannolikt att fortsätta på ett strukturerat sätt.

Daphne III-programmet ger alltså organisationer möjlighet att etablera framtida kontakter och nätverk, och detta har lyfts fram som en av fördelarna med att inkludera partner från andra länder. De typer av verksamheter som finansieras inom ramen för Daphne – t.ex. utbyte av bästa praxis, stöd till nätverk för skydd av barn och kvinnor, hjälptelefonlinjer på europeisk nivå och jämförande europeisk forskning – fungerar bättre när de anordnas av gränsöverskridande partnerskap. Inrättandet av starka och hållbara partnerskap skulle kunna framhållas som en av de viktigaste framgångarna med Daphne III-projekt.

I vilken utsträckning projektresultaten kommer att vara hållbara och om målgruppernas behov fortsatt kommer att tillgodoses beror till stor del på de verksamheter som genomförts under projekten och den typ av verkningar och effekter som de lett till.

Av analysen av de genomförda verksamheterna framgår att projekt som finansierats inom ramen för Daphne III har upprättat vissa strukturer som kommer att fortsätta att stödja målgrupperna även på längre sikt. Verksamheter som avhjälper målgruppernas omedelbara och direkta behov kan dock vara beroende av fortsatt finansiering. De fältstudier som genomförts för de utvalda projekten visar på att vissa åtgärder som genomförts redan har lett till konkreta resultat som med mycket stor sannolikhet kommer att vara hållbara under lång tid.

4. REKOMMENDATIONER OCH SLUTSATSER

Som svar på de utmaningar och problem som konstaterats under utvärderingen av programmet planerar kommissionen att genomföra följande åtgärder för att stärka programmets genomslag och förbättra dess genomförande.

4.1. Bättre fokus på prioriteringarna i EU:s politik

Även om programmets allmänna och särskilda prioriteringar fortfarande är relevanta och programmet går att anpassa till nya omständigheter genom antagandet av de årliga prioriteringarna, framgår det av utvärderingen att Daphne III-programmet riskerar att röra sig bort från sitt primära fokus och sina primära målgrupper och därmed riskera att överlappa andra EU-program. Programmet kan också göra mer för att skapa starkare kopplingar till den aktuella politikutvecklingen.

Kommissionen kommer fortsatt att styra Daphne III genom antagandet av årliga prioriteringar, men kommer att fokusera på ett begränsat antal prioriteringar av särskild betydelse. De årliga prioriteringarna kommer därigenom att göra programmet både flexibelt och lyhört för de problem och behov som uppstår. Detta säkerställer att Daphne III-programmet förblir ett viktigt politiskt verktyg, som både utvecklar nya idéer och bästa praxis och påverkar politikutformningen i hela Europa.

För att programmet ska få större genomslag kommer kommissionen också att överväga att anpassa storleken på de projekt som finansieras, och bevilja bidrag till sådana projekt som ger ett betydande EU-mervärde och leder till resultat som får stor spridning.

Bättre fokuserade årliga prioriteringar kommer också att bidra till att man undviker eventuella överlappningar med andra finansieringskällor som är tillgängliga genom EU-program som exempelvis Progress, Grundläggande rättigheter och medborgarskap samt Förebyggande och bekämpande av brott. Det bör dock framhållas att även om det just nu finns vissa likheter när det gäller innehåll och verksamheter mellan Daphne och andra EU-program så innebär dessa i allmänhet snarare synergier än överlappningar.

Samtidigt kommer kommissionen fortfarande låta en möjlighet finnas kvar att finansiera nya och innovativa projekt utanför de årliga prioriteringarna. Programmet bör förbli öppet för nya idéer om hur våld mot kvinnor, barn och ungdomar kan bekämpas och förebyggas, och de organisationer som ansöker om bidrag bör ha en möjlighet att utveckla och presentera innovativa projekt. Antalet projekt som finansieras utanför prioriteringarna kommer dock att förbli begränsat för att säkerställa att fokus ligger på de årliga prioriteringarna.

4.2. Bättre spridning och hållbarhet för projektresultat

Vid utvärderingen av Daphne III-programmet konstaterades att det kunde göras mer för att sprida resultaten av de finansierade projekten. Kommissionen kommer att vidta åtgärder för att stärka projektens genomslag och deras hållbarhet. För det första kommer kommissionen att i större utsträckning inrikta bedömningen av projekt och utformningen av ansökningsomgångar på de resultat och verkningar som de finansierade åtgärderna leder till. Detta resultatorienterade tillvägagångssätt ska säkerställa att de tillgängliga medlen används enbart till sådana projekt som verkligen bidrar till att uppnå Daphnes mål och leder till ett betydande mervärde.

För det andra kan finansiering av färre men större projekt också vara en lösning för att förbättra hållbarheten, eftersom mer omfattande åtgärder har större möjligheter att få stor spridning. Kommissionen kommer också att ytterligare stärka profilen för ”varumärket”

Daphne som, vilket stödmottagarna nämnt flera gånger, ger projekten stor trovärdighet vilket bidrar till större effekter och hållbarhet.

Slutligen kommer kommissionen att använda några andra verktyg för att göra informationen om Daphnefinansierade projekt mer tillgänglig, t.ex. genom att förbättra och modernisera ”Daphne toolkit” webbplatsen och finansiera särskilda projekt som enbart är inriktade på att sprida de resultat som hittills uppnåtts genom de olika Daphneprogrammen.

4.3. Bättre balans i deltagandet i Daphneprogrammet

Deltagandet i Daphneprogrammet är inte jämnt fördelat bland medlemsstaterna. Det är märkbart färre sökande från de central- och östeuropeiska länderna.

Kommissionen kommer att öka ansträngningarna för att stärka Daphnes profil i de länder där organisationerna deltar i mindre utsträckning än genomsnittet. I detta ingår en riktad informationskampanj med informationsmöten och utdelning av Daphnebroschyrer.

Möjligheterna till samarbete med nationella och regionala myndigheter för att sprida information om programmet kommer också att undersökas. Detta är särskilt viktigt eftersom kommissionen, på grund av att programmet inte är så stort, inte alltid har möjlighet att direkt nå potentiella stödmottagare och därför måste förlita sig på andra åtgärder för att kommunicera med de organisationer som är intresserade av Daphneprogrammet.

Kommissionen skulle i detta sammanhang kunna involvera fler medlemsstater i Daphneprogrammet för att sprida relevant information till det civila samhällets organisationer i medlemsstaterna.

4.4. Effektivare förvaltning av Daphneprogrammet

Enligt uppgifter från stödmottagarna behövs en effektivare förvaltning av programmet när det gäller tidsaspekter och stöd från kommissionen till sökande och stödmottagare. Vissa åtgärder har redan vidtagits för att förbättra ansökningsförfarandet. Ett elektroniskt ansökningssystem har införts (Priamos) liksom nya ansökningsblanketter där fokus ligger på projektsresultaten och en online-chat för att ge stöd under ansökningsfasen.

Kommissionen kommer att vidta ytterligare åtgärder för att korta ner tiden mellan offentliggörandet av ansökningsomgången och kontraktstilldelning, särskilt för bidrag till administrationskostnader som bara beviljas för ett visst budgetår.

Det bör också framhållas att det stora antalet beviljade bidrag och följaktligen antalet slutliga utvärderingar och det stöd som stödmottagarna kräver skapar en ständigt ökande arbetsbörda. I syfte att effektivisera förvaltningen av Daphne kommer kommissionen att fastställa lösningar för att uppnå stordriftsfördelar och samtidigt förbättra effekterna av projekt som finansieras inom ramen för Daphne III-programmet.

4.5. Slutsatser

Utvärderingen bekräftar att Daphneprogrammet totalt sett lyckats nå sina mål. Sedan 2007 har Daphne III-programmet finansierat nära 200 projekt och bidragit till att

förebygga och bekämpa alla former av våld i offentlig miljö eller i hemmet mot barn, ungdomar och kvinnor, även sexuell exploatering och människohandel, genom förebyggande åtgärder och genom stöd till och skydd för våldsoffer och riskgrupper.

Programmet har finansierat framgångsrika projekt som lett uppbyggnad av europeiska nätverk, utbyte av bästa praxis, flera publikationer och undersökningar av våldsfenomenet.

Våldet är fortfarande utbrett och behovet av åtgärder på EU-nivå är lika stort som det var 1997 då det första Daphneinitiativet inrättades. Efterfrågan på finansiering är fortfarande mycket stor vilket visar hur relevanta behoven är för våldsoffren, dvs. kvinnor, barn och ungdomar.

I syfte att förbättra programmets räckvidd och effekter kommer kommissionen att stärka programmets koppling till politikutveckling, säkerställa ett mer jämnt fördelat deltagande i programmet samt förbättra spridningen av projektresultat och hanteringen av urvalsförfarandet. De lärdomar som dragits under utvärderingen kommer att integreras i reflektionsarbetet och förberedelserna inför nästa fleråriga budgetram.